

ACC. NR M. 14719:1-6.

Landskap: Skåne Upptecknare: Harald Ahlsson, Lund
Härad: Bava Berättare: " " "
Socken: Nerishög Berättarens yrke: f. d. lantbr.
Uppteckningsår: 1959 Född år 1881 i Nerishög

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Möbelanskaffning. s. 1-6.

N. No. 168.

ACC. N:R M. 14719:1

Möbelanskaffning.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Frågelista 168. Nordiska Museet.

Av de anskaffningsmetoder, som hos mig och mina närmaste förfäder förekommit, torde först böra nämnas: genom arv.

Den äldsta möbeln jag har i min ägo, är en s.k. slätkista av ek. Den är märkt "MDCCXLVII" B P D 1747". Den torde från början ha tillhört en avlägsen släkting, Bengta Pehrsson, född 1729 och dotter till rusthållare Pehr Assarsson och h.h. Boel Hansdotter, Tågarp 2, Burlöv. Hon gifte sig 1750 med åbon Lars Andersson, Åkarp 3, Burlöv. Hon synes alltså ha fått kistan, då hon var 18 år, och sedan givetvis tagit den med sig i giftet. Men då hon redan 1752 dog barnlös, torde kistan ha återgått till hennes föräldrar, som sedan dog 1758 resp. 1771. Då emellertid sonen Lars Pehrsson, som var född 1738 och således 9 år yngre än systemen Bengta, sedermera gifte sig 1763 och då emottog svärfaderns Anders Rasmussons hemman, Tågarp 4, torde han, som tidigare torde ha ärvt den efter sin fader vid dennes frånfälle, tagit den med sig till sitt nya hem. När sedan året därpå, 1764, hans dotter,

MM 168.

1

1.

2
✓
✓

.....
som även fick namnet Bengta, föddes, fick hon såsom äldsta dotter
med tiden sin fasters kista. Vid sitt giftermål 1804 med min far-
fars far, åbon Pehr Johnsson, Nevishög 8, i hans första gifte -
den förste av mina förfäder, som innehade det hemman, som jag nå-
got mer än 100 år senare emottog - tog nämnda Bengta Larsdotter
kistan med sig. Efter hennes död 1841 ärvdes den av hennes enda
överlevande barn, Elna Pehrsson, som då lät måla sina initia-
ler på den. På en år 1883 efter Elna hållen auktion inköptes den
av hennes halvbrorson, min far, Nils Åkesson, och ärvdes därefter
av mig.

En annan lika gammal ekkista har jag också, vilken ägts av min
farfar, Åke Pehrsson, och som synes kunna ha ärvts av eller kanske
skänkts till hans fader, ovannämnde Pehr Johnsson från dennes för-
äldrar John Jespersson, d. 1783, o.h.h. i Vesum, men därom saknas
varje uppgift.

År 1814 köpte Åke Pehrsson, född 1792, antagligen efter beställ-
ning av en bysnickare en ganska välgjord ekkista för 58 daler samt
en lås till den antagligen av bysmeden för 9 daler varjämte han

lät måla den för 12 daler, efter den tidens sätt ganska snyggt, då den även försågs med initialerna Å P S 1814. Den är nu i min ägo.

En låda skaffade han sig antagligen samtidigt, åtminstone lät han måla den samtidigt. Den hade nerskärning med upphöjt mönster. Målningen kostade 3 daler. Ett stycke av den är också i min ägo.

År 1822 emottog Åke Pehrsson som 30-åring sin faders hemman. Den enda möbel han då köpte, synes att döma av vad som står upptaget i hans utgifter för sagda år, ha varit "Ett 8-dygns slag-ur af A.J.S. i Mora för 86 daler". Det har slutligen ärvts av mig, och det skänktes till Bara härads hembygdsförening 1941. Därifrån har det emellertid lånats ut till dr Ingemar Ingers i Lund. Förmodligen hade Åke Pehrsson dessförinnan skaffat sig nödiga rums-möbler.

Åke Pehrssons övriga möbler, varav jag endast känner till dem, som min far ärvde efter honom 1860, torde han ha anskaffat av ånäckare, såsom en skrivpulpet, ett kryddskåp och ett matskåp. Mycket enkla småmöbler kunde han visserligen själv göra, med de

blevo av enklare utförande, beroende av brist på lämpliga verktyg.

Av de övriga ärvda möbler jag har kvar, kan nämnas en chiffonjé och ett stort klädesskåp.

Chiffonjén har sin egen historia. År 1854 köpte far, ^{f. 1827,} (en ruta) torv, egentligen torv^{mark}, av friherre Trolle på Klågerup i dennes torvmosse. Rutans storlek är okänd. Köparen hade då att själv gräva upp torvmassan, bereda den till torv och sedan hämta den hem. Ett gott stycke ner i torvmassan fann han emellertid ett mycket stort träd av svart ek. Detta sträckte sig genom flera av de andra rutorna. Efter förfrågan på Klågerup, om trädet fick följa med torven, gav Trolle tillåtelse därtill. Far högg då av trädet vid båda ändarna och tog trästycket hem. Av därav uppsågade minst 36 å 40 cm breda bräder gjorde han sin chiffonjé. Han var nämligen jänte jordbrukare även snickare och gjorde alla sina möbler själv, såsom sängar, soffor, bord, stolar, kammar- och piporglar, skåp och köksmöbler. Chiffonjén och en del av de övriga möblerna har jag ärvt och äger fortfarande.

Klädesskåpet är 1.45 m brett, 1.95 m högt och 0.60 m djupt.

Det köpte min mor, ^{född 1841,} i sin ungdom på 1860-talet efter beställning av en snickare och lät måla det samt tog det sedermera med sig, när hon gifte sig. Även det har jag ärvt.

Som liten flicka hade hon på en stadsresa i Malmö med sin far fått syn på en liten vacker, polerad byrå i en möbelaffärs skyltfönster. Strax bad hon sin far om att få den. Och han gick genast in i affären och köpte den - till sin lilla flicka. Den har ärvts efter vår mors frånfalle 1944 av min syster i Trelleborg.

En liknande byrå hade mors 6 år äldre syster Karna förmodligen tidigare fått. Den är nu i min ägo.

En skänk för glasvaror köptes på 1890-talet, sedan far blivit äldre, hos möbelhandlare Alkvist i Lund, en kammarorgel i början av 1900-talet hos Benzons orgelfabrik i Hässleholm och en symaskin på 1890-talet hos Lindelöv i Lund samt övriga möbler, såsom speglar, divanbord och skrivbord hos möbelhandlare i Lund och Malmö.

En byrå köptes färdig på 1890-talet av Alkvist i Lund och en annan sådan köptes efter beställning på samma tid hos en snickare Larsson i Nevishög och målades av målare Strid i Klågerup. Av

ACC. N:R M. 14719:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

dessa byråar har jag den ene och min syster i Trelleborg den andre.

Mindre möbler, såsom bokhyllor o.dyl. för min egen räkning har jag själv gjort hittills, ända sedan 1890-talet.

Uppgifterna avse jordbrukarehem.

Till antika möbler torde här räknas de ärvda möblerna. Intres-
set för dem har hos vår släkt funnits åtminstone sedan 1700-talet.

.oOo.

6

6